

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Pas na PSS
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	21.10.2020. godine, 15:00, aerodrom
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	<ul style="list-style-type: none"> - Vazduhoplov - Pas
Opis događaja:	<p>Dana 21.10.2020. godine posada vazduhoplova je prijavila da su vidjeli psa kako prolazi ispred istog i ide prema pisti. U tome momentu vazduhoplov je stajao na stajanci i pripremao se za voženje. Ekipa iz aerodromskog preduzeća je odmah izašla na platformu i pregledala istu kao i dio ostrva gdje je trava između platforme i PSS. Pošto je već bila noć nije uspio ništa vidjeti. U skladu sa sporazumom između AD i JPAKL, aerodromski operator je izašao na PSS i vršio pregled PSS sve do samoga poletanja vazduhoplova kako bi se spriječio eventualni izlazak psa na PSS u vrijeme poletanja vazduhoplova.</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>1. Sprovedena je istraga ovog događaja:</p> <p>Zaključci:</p> <p>-Dana 21.10.2020. godine u 15:00 posada vazduhoplova, koji se nalazio na stajanci pripremajući se za voženje, primjetila je psa koji ide prema pisti o čemu je obavjestila dežurnog kontrolora na APP/TWR.</p> <p>-Po obavještenju dežurnog kontrolora APP/TWR, od strane aerodromskog preduzeća je odmah izvršen pregled platforme i travnatog dijela između PSS-a i platforme, pri čemu nisu uočili prijavljenog psa ali su radi eventualne pojave i izlaska psa na PSS nastavili vršiti pregled PSS-a do polijetanja vazduhoplova.</p> <p>-Vazduhoplov je bezbjedno poletio u 15:17.</p> <p>-Pojava pasa litalica na manevarskim površinama i PSS-u aerodroma je problem za koji je više puta izvršeno podnošenje sigurnosnih prijava o događaju.</p> <p>-Rješavanju ovog dugogodišnjeg problema se pristupilo i putem delegiranja teme na sastancima Komiteta za bezbjednost aerodroma od strane predstavnika BHANSA-e, kao i samog operatora aerodroma i na osnovu zaključaka aerodromskog Komiteta bezbjednosti Oružane snage BiH su pristupile potpunoj rekonstrukciji ograde perimetra, koja je u njihovoj nadležnosti i koja je sada cjelovita.</p> <p>Prema informacijama dostavljenim od Safety Manager-a aerodroma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Manevarske površine se redovno pregledaju. 2. Kontroliše se cjelovitost ograde perimetra koja je generalno cjelovita, kontinuirane su aktivnosti na održavanju tj. zatvaranju i najmanjih otvora. 3. Obavlja se preventivno hvatanje pasa, od strane ovlaštene higijeničarske službe i odvezenje u azil. 4. Vodi se računa o pravilnom odlaganju smeća, odnosno o stvaranju lokacije neprivlačne za pse. 5. Primjenjuju se različite tehnike rastjerivanja uočenih ptica i životinja. <p>2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu ovog događaja.</p>
---	--

Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)	E3 prema RAT metodologiji Ovaj događaj nije uticao na bezbjednost letenja (Safety). Ovakva vrsta događaja dešava se povremeno.
Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	Potrebno je da predstavnik BHANSA-e ovaj događaj prezentuje na Komitetu bezbjednosti aerodroma, sa naglaskom na kontinuiranost obaveza aerodromskog operatora propisanih dokumentom "Pravilnik o aerodromima" koji definiše ovu problematiku, kao i u skladu sa dokumentom "Sporazum o koordinaciji između BHANSA – JPAKL i Aerodrom", u cilju predupređenja mogućeg ugrožavanja bezbjednosti letenja (Safety).
Prijedlog drugih mjera:	
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Marinko Šimunović,